PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKOLNO - PRZEDSZKOLNEGO
w Łączniku

na lata 2022 – 2027

OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łączniku.

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich. **Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychoaktywnych;
2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje:

- treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów,
- treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza szkoły należy do podstawowych celów polityki oświatowej państwa. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania.

Najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno,

sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm, altruizm, ofiarność, współpraca,

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- rozwijanie kompetencji czytelniczych,
- kształtowanie postaw: społecznych, obywatelskich, patriotycznych, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi edukacyjnej.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, logopedą, doradcą zawodowym, nauczycielką świetlicy, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

III. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkolnych.

Cele szczegółowe Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

1. Rozwijanie u uczniów poczucia własnej wartości i szacunku do innych osób.
2. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
3. Przygotowanie do życia w społeczeństwie i aktywnego udziału w nim.
4. Rozwijanie kompetencji społecznych m.in. kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości.
5. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze oraz kompetencji czytelniczych.
6. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych i określaniu drogi dalszej edukacji.

7. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
8. Wyposażenie uczniów w umiejętności: komunikacji interpersonalnej, kontroli emocjonalnej i radzenia sobie ze stresem.
9. Promowanie zdrowego stylu życia.
10. Zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
11. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych.
12. Profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Dążeniem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę:

- jest odpowiedzialny, rozważny, potrafi przewidywać konsekwencje swojego postępowania,
- jest krytyczny wobec siebie,
- potrafi przyznać się do błędów i wyciągać z nich wnioski,
- dokonuje oceny i samooceny zachowania,
- potrafi pracować w grupie, kulturalnie wyraża swoje poglądy, szanuje inne osoby i jest wobec nich empatyczny,
- posiada umiejętność efektywnego porozumiewania się w różnych sytuacjach, prezentuje własne stanowisko, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi,
- jest ciekawy świata, dostrzega znaczenie pracy w życiu każdego człowieka,
- jest świadomy swojej tożsamości narodowej i społecznej,
- zna i szanuje symbole narodowe, religijne, szkolne tradycje i obyczaje,
- bierze aktywny udział w życiu społecznym szkoły,
- jest wrażliwy na krzywdę innych,
- ma świadomość znaczenia zdrowia psychicznego i fizycznego w życiu człowieka,

- dba o zdrowy styl życia (aktywność ruchowa, zdrowe odżywianie, higiena osobista),
- rozpoznaje zagrożenia wynikające z zachowań ryzykownych (uzależnienia, cyberprzemoc) oraz potrafi asertywnie im przeciwdziałać,
- dba o środowisko.

V. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW

Działania wychowawcze i profilaktyczne zostały zaplanowane na podstawie **diagnozy potrzeb i problemów** w szkole. Diagnoza pozwoliła poznać potrzeby w zakresie działań zapobiegawczych, uzupełniających zadania wychowawcze szkoły. W roku szkolnym 2022/2023 do diagnozy wykorzystano:

- obserwacje,
- analizę dokumentów (wyniki klasyfikacji, promocji i egzaminów, frekwencja, efekty pomocy psychologiczno-pedagogicznej),
- wywiady i rozmowy z wychowawcami, nauczycielami przedmiotowymi i rodzicami,
- ewaluację wcześniejszego programu wychowawczego- profilaktycznego,
- ankiety wypełniane przez rodziców całej szkoły w roku szkolnym 2022/2023,
- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów w ramach projektu „Szkoła Odpowiedzialna Cyfrowo” w II semestrze 2022r.

WNIOSKI DO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO wynikające z diagnozy

Czynniki ryzyka:

- zbyt długie spędzanie czasu w Internecie (38% rodziców przyznaje, że ich dziecko gra codziennie),
- granie przez dzieci młodsze w gry nieadekwatne do ich wieku (gry nacechowane agresją, wulgaryzmami),
- zbyt mała kontrola rodziców w zakresie używania komputera i telefonu przez dzieci,

- brak pomysłu na spędzanie czasu wolnego- szybkie znużenie i znudzenie,
- osłabienie relacji rówieśniczych,
- małe zainteresowanie czytaniem książek, pisaniem opowiadań, wierszy,
- małe zainteresowanie sztuką: chodzeniem do kina, teatru, na wystawy,
- duże zainteresowanie oglądaniem filmów/seriali na platformie Netflix, HBO Go, oglądanie kanałów YouTuberów.

Czynniki chroniące:

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, rodzice uczniów w 94% twierdzą tak samo,
- pozytywne relacje na linii uczeń -nauczyciel - 70 % uważa, że nauczyciele naprawdę słuchają tego, co mają do powiedzenia uczniowie, 62% uważa, że otrzymałoby pomoc, gdyby o nią poprosiło, 53% naprawdę interesuje się samopoczuciem swoich podopiecznych, 65% uważa, że są traktowani sprawiedliwie,
- silna więź uczniów z rodzicami, większość uczniów ocenia relacja z mamą i tatą jako bardzo dobre/wspaniałe,
- pozytywne grupy rówieśnicze- brak większych konfliktów klasowych, uczniowie w większości nie odczuwają stresu/strachu przed grupą rówieśniczą, relacje w klasie oceniają jako bardzo dobre,
- duże zainteresowanie muzyką,
- aktywność sportowa uczniów (50% rodziców stwierdziło, że ich dzieci są aktywne sportowo co drugi dzień, a 36%, że codziennie),
- ponad 75% uczniów ocenia się jako bardzo szczęśliwych/dosyć szczęśliwych,
- pozytywna więź dzieci z wychowawcami- uczniowie oceniają swoje relacje z wychowawcami jako bardzo dobrze (ponad 80%),
- włączenie w życie szkoły nowych uczniów i rodziców będących obywatelami Ukrainy - szybka adaptacja nowych dzieci.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Kierunki i realizacja działań wychowawczo-profilaktycznych z podziałem na grupy

1. UCZNIOWIE	2. RODZICE	3. WYCHOWAWCY NAUCZYCIELE
• uczestniczenie w zajęciach lekcyjnych, wyrównawczych, • uczestniczenie w kołach zainteresowań i przedmiotowych, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i oczekiwaniami, • udział w konkursach przedmiotowych, tematycznych i zawodach sportowych, • stosowanie norm społecznych i zasad współżycia, • współdziałanie w zespole (grupie), • współuczestniczenie w tworzeniu i organizowaniu życia szkolnego, • uczestniczenie w wycieczkach, wyjściach, imprezach, uroczystościach, apelach, • zgłaszanie problemów, szukanie pomocy, • akceptowanie siebie, wiara we własne możliwości, • praca nad sobą i własnym rozwojem, • uświadamianie wpływów otoczenia (reklamy, presji rówieśników i starszych kolegów, mody i czasopism), • wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą konsekwencji zachowań ryzykownych, • zapoznanie uczniów z: ○ systemem pomocy specjalistycznej (szkolnej i	• uczestnictwo w życiu klasy, szkoły, • działalność w Radzie Rodziców, • uczestniczenie w spotkaniach z wychowawcą, • udział w pedagogizacji, • obserwowanie dziecka, reagowanie na niewłaściwe zachowania, • zwracanie się o pomoc w sytuacjach trudnych, • stworzenie warunków do nauki, właściwego odpoczynku i rozwoju dziecka, • wskazywanie na wagę więzi rodzica i dziecka, • stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami, • współpraca rodziców i nauczycieli w zakresie budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia wśród młodzieży.	• uczestnictwo w radach pedagogicznych i konferencjach szkoleniowych, • pomoc w integracji uczniów, • działalność Rzecznika Praw Uczniów i Opiekuna Samorządu, • prowadzenie wywiadów, zapoznanie z sytuacją materialną i rodzinną wychowanków, • organizowanie wyjść, wycieczek, imprez, zawodów, • kierowanie uczniów i rodziców do właściwych placówek, wspieranie w szukaniu pomocy, • kontrola absencji uczniów, • bycie wzorem właściwych zachowań i postaw, • systematyczne podnoszenie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

instytucjonalnej) w sytuacjach zagrożeń, ○ konsekwencjami prawnymi związanymi z naruszeniem obowiązujących przepisów, ○ obowiązującymi procedurami postępowania nauczycieli oraz o metodach współpracy szkół z Policją, ○ wspieranie inicjatyw młodzieży związanych z ruchem woluntarystycznym, ○ budowanie atmosfery bezpieczeństwa w środowisku szkolnym, ○ zapobieganie zjawiskom dyskryminacji w szkole.		• podejmowanie przez nauczycieli działań profilaktycznych w klasach i w indywidualnej pracy z uczniami: a. wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich substancji psychoaktywnych (p. uniwersalna), b. wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną , środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych(p. selektywna), c. wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków (p. wskazująca), ○ dostarczanie aktualnych informacji rodzicom i uczniom na temat: a. skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i

		profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używania środków i substancji psychoaktywnych, b. ofert pomocy specjalistycznej dla uczniów używających środków odurzających i ich rodziców, c. konsekwencji prawnych zachowań ryzykownych młodzieży, d. bezpiecznego korzystania z mediów przez uczniów, e. promowania zdrowego stylu życia wśród uczniów, f. informowanie rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią, ○ przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów jako alternatywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.

Rola pedagoga specjalnego/pedagoga szkolnego/psychologa

Pedagog specjalny:

1. współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:

- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

VI. OBSZARY WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE, ZADANIA I FORMY ICH REALIZACJI

OBSZAR: KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Znajomość i przestrzeganie norm współżycia społecznego: **Doskonalenie kompetencji emocjonalnych**	○ promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, ○ kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb, ○ wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości. ○ wdrażanie do	○ godziny z wychowawcą ○ lekcje, wystawy biblioteczne ○ wychowanie do życia w rodzinie, ○ zajęcia pozalekcyjne i sportowe, ○ wycieczki, imprezy klasowe i szkolne, ○ zawody sportowe i konkursy ○ działalność Samorządu Uczniowskiego ○ działalność

i społecznych:	rozpoznawania emocji i uczuć, ○ rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, ○ wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, ○ kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, ○ kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	Szkolnego Wolontariatu, ○ przeprowadzanie akcji charytatywnych, ○ współpraca przy różnego rodzaju projektach szkolnych, ○ lekcje wychowawcze,
Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków:	○ zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, ○ monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, ○ kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w *Statucie Szkoły*, ○ stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat)	○ godziny z wychowawcą ○ lekcje, ○ zebrania z rodzicami ○ wybory samorządu klasowego i szkolnego ○ lekcje wiedzy o społeczeństwie ○ dokumentowanie życia szkoły - szkolna strona internetowa, ○ działalność Samorządu Uczniowskiego ○ działalność Wolontariatu w szkole
Owartość na uczniów z zagranicy	○ ułatwienie uczniom z zagranicy integracji w polskiej szkole, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa	

	w nowej sytuacji: ○ kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów, ○ wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną, ○ zachęcanie uczniów do integrowania się z nowym środowiskiem ○ przybliżenie polskiej kultury i tradycji (spotkania klasowe, uroczystości szkolne, konkursy, wystawy i prezentacje multimedialne), ○ włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów (Dzień Sportu-Dzień Dziecka), ○ uwrażliwienie wychowawców klas i nauczycieli na obecność uczniów cudzoziemskich: ○ włączenie chętnych polskich uczniów do pomocy cudzoziemcom w nauce i opanowaniu programu nauczania ○ propagowanie serdeczności, życzliwości i współpracy wśród uczniów i nauczycieli	

OBSZAR: KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH I PATRIOTYCZNYCH

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:	○ przedstawienie uczniom i ich rodzicom *Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego*	○ organizacja szkolnych imprez okolicznościowych ○ uroczyste obchody świąt narodowych,

Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju: **Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:** **Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:**	○ uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie ○ tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. ○ wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, ○ zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową. ○ kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, ○ wpajanie patriotyzmu lokalnego, ○ kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, ○ wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej. ○ kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, ○ kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, ○ wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej.	ważnych wydarzeń historycznych, religijnych ○ konkursy, wystawy ○ wycieczki do muzeum itp. ○ opieka nad miejscami pamięci narodowej ○ lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, godziny z wychowawcą, przedmiotów artystycznych, ○ lekcje, wystawy biblioteczne ○ współpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów (wymiana polsko-niemiecka z Marienheide) ○ udział w dożynkach wiejskich

OBSZAR: EDUKACJA ZDROWOTNA

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji

Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego **i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia** Profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19 **Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie** **Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia**	○ propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), ○ uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, ○ rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, ○ propagowanie roli higieny psychicznej uczniów, ○ uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, ○ ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności, ○ uświadamianie znaczenia higieny osobistej, ○ dbałość o ciało i najbliższe otoczenie, ○ aktywność fizyczna, ○ racjonalne żywienie, ○ hartowanie się, ○ odpowiednia długość i jakość snu, ○ promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, ○ propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy.	○ zajęcia warsztatowe ○ lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie i edukacji dla bezpieczeństwa ○ godziny z wychowawcą ○ eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki, ○ pokazy udzielania pierwszej pomocy, ○ zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych, ○ spotkania z pielęgniarką, ○ udział w programach profilaktycznych, ○ Dzień Sportu, ○ organizowanie wycieczek pieszych, rowerowych, ○ konkursy na temat zdrowego stylu życia,

OBSZAR: PROMOWANIE BEZPIECZNEGO ZACHOWANIA

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Doskonalenie	○ ochrona uczniów przed	○ godzina z wychowawcą

warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią	skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, ○ wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, ○ doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, ○ eliminowanie zagrożeń pożarowych, ○ zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, ○ przeciwdziałanie agresji w szkole, ○ eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów ○ zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, ○ zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku podczas ferii zimowych i wakacji	○ lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, lekcje techniki ○ rozmowy z uczniami ○ obserwacje ○ udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów ○ próby przeciwpożarowe ○ ankiety na temat bezpieczeństwa w szkole ○ zapoznanie z regulaminem stołówki szkolnej, świetlicy, biblioteki i zachowania się w autobusie szkolnym
Eliminowanie zachowań agresywnych:	○ rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, ○ kształtowanie postaw odrzucających przemoc, ○ kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych	○ pogadanki, zajęcia profilaktyczne ○ ankiety na temat bezpieczeństwa ○ apele profilaktyczne

	potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi.	
Bezpieczeństwo w Internecie. Bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych	o zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem zapobieganiu cyberprzemocy	○ lekcje wychowawcze ○ zajęcia na temat zagrożeń internetowych ○ ankiety na temat wiedzy uczniów o zagrożeniach występujących w Sieci
Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	○ doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, ○ propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), ○ propagowanie higieny psychicznej w zapobieganiu samobójstwom młodzieży.	○ lekcje profilaktyczne ○ indywidualne rozmowy z wychowawcą, pedagogiem /psychologiem szkolnym ○ konsultacje ze specjalistami ○ realizacja programów profilaktycznych
Wspieranie uczniów z zagranicy	○ reagowanie na każdy sygnał świadczący o pogorszeniu samopoczucia i naruszeniu poczucia bezpieczeństwa uczniów – obcokrajowców: • ścisła współpraca pomiędzy dyrekcją, wychowawcami klas,	

	nauczycielami, psychologiem, pedagogiem szkolnym oraz uczniami i ich rodzicami, • utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów z Ukrainy,	

OBSZAR: WSPOMAGANIE ROZWOJU UCZNIA

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów	**Diagnozowanie trudności w uczeniu się:** • rozpoznanie zakresu i skali zjawiska, • przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do poradni psychologiczno – pedagogicznej, • przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, • analiza wytworów prac ucznia.	○ zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, terapii pedagogicznej ○ zajęcia warsztatowe ○ dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia ○ współpraca z instytucjami pomocowymi (OPS, PCPR, OIK)
Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji życiowych **Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i**	**Eliminowanie niepowodzeń szkolnych:** ○ korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej ○ monitorowanie postępów ucznia. ○ pomoc uczniom w	○ lekcje przedmiotowe , zajęcia doradztwa zawodowego - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów ○ lekcje wiedzy o społeczeństwie ○ godziny z wychowawcą

drogi zawodowej:	pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, ○ zapoznanie ze strukturą szkolnictwa, ○ kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. ○ wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, ○ wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych.	○ eksponowanie publikacji zawodoznawczych ○ spotkania z przedstawicielami szkół-prezentacje ○ udział w targach zawodoznawczych ○ poradnictwo zawodowe ○ konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem
Kształtowanie kompetencji czytelniczych	○ rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród uczniów	Uczestnictwo uczniów w różnych ofertach kulturalnych, udział uczniów i nauczycieli w współtworzeniu kultury, • akcje prowadzone przez bibliotekę szkolną, • wzbogacanie księgozbiorów • wyrabianie zainteresowań literaturą poprzez spotkania z autorami,

		• aktywizowanie rodziców w ramach promocji czytelnictwa, • tworzenie kącików czytelniczych, • akcja Głośne Czytanie, • Przeprowadzenie Ogólnoszkolnego Konkursu Recytatorskiego
Wszechstronna pomoc uczniom wymagającym wsparcia ze względu na dysfunkcje lub niepełnosprawność Rola pedagoga specjalnego	Uwrażliwienie uczniów na problem niepełnosprawności, przekazanie im potrzebnej wiedzy w tym zakresie oraz możliwości pomocy niepełnosprawnym rówieśnikom Pomoc psychologiczno-pedagogiczna skierowana do uczniów niepełnosprawnych	Zajęcia warsztatowe w klasach, rozmowy z wychowawcą, pedagogiem specjalnym Zajęcia rewalidacyjne i inne specjalistyczne skierowane do uczniów posiadających opinie i orzeczenia
Wszechstronna pomoc uczniom wymagającym wsparcia ze względu na przybycie z zagranicy	Organizowanie pomocy rzeczowej i materialnej dla rodzin przybywających z zagranicy w związku z trudną sytuacją polityczną.	Włączanie uczniów do różnych działań, stwarzanie możliwości rozwoju zainteresowań, pomoc w sytuacjach trudnych Zorganizowanie zbiórki najpotrzebniejszych produktów spożywczych i chemicznych Zorganizowanie zbiórki przyborów szkolnych- „Wyprawka dla każdego nowego ucznia”

OBSZAR: PROFIALKTYKA ZAGROŻEŃ

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Eliminowanie zagrożeń utraty	Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność	• obserwacje

zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia **Ochrona zdrowia psychicznego**	działań profilaktycznych: • aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, • współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, • podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, • metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. ○ Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą ○ Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	• godziny z wychowawcą • eksponowanie publikacji • lekcje biologii i wychowania do życia w rodzinie • zajęcia prowadzone przez specjalistów • udział w spektaklach profilaktycznych • szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne • zajęcia pozalekcyjne • współpraca z odpowiednimi instytucjami • Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa/pedagoga • Zapraszanie specjalistów z instytucji pomocowych • Indywidualne rozmowy. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń

OBSZAR: WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Cele	Zadania	Formy i sposób realizacji
Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):	○ kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, ○ wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania,	○ wywiadówki ○ konsultacje ○ kontakt przez dziennik Librus, ○ rozwijanie kompetencji wychowawczych na zebraniach, ○ rozmowy z

	○ podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych, ○ włączenie rodziców do pracy przy realizacji działań wychowawczych, ○ udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych, ○ współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka, ○ wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.	pedagogiem/psychologiem ○ apele profilaktyczne ○ współpraca przy realizacji Kiermaszu Świątecznego, ○ piknik rodzinny ○ współpraca z Radą Rodziców

VII. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2) analizę dokumentacji,
3) rozmowy z rodzicami, uczniami i nauczycielami,
4) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkolno - Przedszkolnego na lata 2022-2027 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest organizacja badań oraz opracowanie wyników i przedstawienie ich na radzie pedagogicznej.

W każdym roku szkolnym we wrześniu wychowawcy opracują indywidualne plany wychowawczo-profilaktyczne, które z harmonogramem działań zaplanowanych na dany rok szkolny zostaną w formie odrębnego załącznika dołączone do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Na koniec każdego semestru wychowawcy opracują sprawozdanie ze swojego planu wychowawczo-profilaktycznego klasy, a Zespół Wychowawczo-Profilaktyczny opracuje sprawozdanie z realizacji działań wynikających z harmonogramu na dany rok.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łączniku w dniu 29 września 2022r.